

Tájékoztató a 2015. január 1-jétől a köztes termékek minősülő, nagy testű élőállatokra (szarvasmarha, juh és kecske) és vágott testekre vonatkozó 5%-os adómérték alkalmazásáról

Az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2012. évi. CXXII. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXIV. törvény (továbbiakban: Módosító tv.) 135. §-ának 2. pontja, illetve 7. melléklete alapján az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 5%-os adómértékkel adózó termékeket és szolgáltatásokat felsoroló 3. számú mellékletének I. része 2015. január 1-jei hatállyal módosul, illetve kiegészül az új 25-48. pontokkal.

A fenti változás eredményeként 2015. január 1-jétől 27%-ról 5%-ra csökken a nagy testű élőállatok (szarvasmarha, juh és kecske) és vágott testek értékesítésére alkalmazandó áfa kulcs.

Fontos hangsúlyozni, hogy jelentősége van az adott termék besorolásának, mert az 5 %-os adómérték nem alkalmazható az Áfa tv. 3. számú melléklet I. rész 25-48. pontjaiban szereplő vámtarifaszámok alá nem sorolható más szarvasmarha, juh és kecske termékek értékesítése esetén. Így például a hentesnél vagy egyéb üzletben az alábbi táblázatban megjelölnél kisebb részekre bontott húsrészek, úgymint comb, oldalas, köröm, stb. értékesítése során nem alkalmazható az 5%-os adómérték.

A változásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések

Az Áfa tv. 82. § (2) bekezdése szerint a 3. számú mellékletben felsorolt termékek, szolgáltatások esetében az adó mértéke az adó alapjának 5 százaléka. Az Áfa tv. 83. § b) pontja szerint, ha a juttatott vagyoni előny pénzben kifejezett összegét úgy kell tekinteni, mint amely fizetendő adót is tartalmaz, annak megállapításához a 82. § (2) bekezdésében említett adómérték – azaz az 5 % – esetében 4,76 százalékot kell alkalmazni.

Az Áfa tv. 2015. január 1. napjától hatályos 3. számú melléklet I. részének 25-48. pontja a következők szerint határozza meg az érintett termékek körét:

25.	Fajtatiszta tenyész szarvasmarha	0102 10 10 0102 10 30 0102 10 90
26.	Más, élő háziasított szarvasmarha	0102 90 05 0102 90 21 0102 90 29 0102 90 41 0102 90 49 0102 90 51 0102 90 59 0102 90 61 0102 90 69 0102 90 71 0102 90 79
27.	Fajtatiszta tenyészjuh	0104 10 10
28.	Más, élő háziasított juh	0104 10 30-ból 0104 10 80-ból
29.	Fajtatiszta tenyészkecske	0104 20 10
30.	Más, élő háziasított kecske	0104 20 90-ből

31.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve, egész vagy fél	0201 10 00-ból
32.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve, másképpen darabolt, csonttal, „kompenzált” negyedek	0201 20 20-ból
33.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve, másképpen darabolt, csonttal, egyben vagy darabolva - elülső testnegyed	0201 20 30-ból
34.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve, másképpen darabolt, csonttal, egyben vagy darabolva - hátulsó testnegyed	0201 20 50-ból
35.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa fagyasztva, egész vagy fél	0202 10 00-ból
36.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa fagyasztva, másképpen darabolt, csonttal, „kompenzált” negyedek	0202 20 10-ból
37.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa fagyasztva, másképpen darabolt, csonttal, elülső negyedek egyben vagy darabolva	0202 20 30-ból
38.	Háziasított szarvasmarhafélék húsa fagyasztva, másképpen darabolt, csonttal, hátulsó negyedek egyben vagy darabolva	0202 20 50-ból
39.	Egész vagy fél háziasított bárány, frissen vagy hűtve	0204 10 00-ból
40.	Más háziasított juhhús frissen vagy hűtve, egész vagy fél	0204 21 00-ból
41.	Más háziasított juhhús frissen vagy hűtve, másképpen darabolt, csonttal, rövid elülső negyed	0204 22 10-ból
42.	Egész vagy fél háziasított bárány fagyasztva	0204 30 00-ból
43.	Más háziasított juhhús fagyasztva, egész vagy fél	0204 41 00-ból
44.	Más háziasított juhhús fagyasztva, másképpen darabolt, csonttal, rövid elülső negyed	0204 42 10-ból
45.	Háziasított kecskehús, frissen vagy hűtve, egész vagy fél	0204 50 11-ből
46.	Háziasított kecskehús, frissen vagy hűtve, rövid elülső negyed	0204 50 13-ből
47.	Háziasított kecskehús, fagyasztva, egész vagy fél	0204 50 51-ből
48.	Háziasított kecskehús, fagyasztva, rövid elülső negyed	0204 50 53-ből

Az Áfa tv. 3. számú melléklete I. része módosításával párhuzamosan az Áfa tv. kiegészül egy új 295. §-sal, amelynek értelmében a 3. számú melléklet I. részének a Módosító tv. által megállapított 25-48. pontjait, illetve a 25-48. pontban megjelölt termékek értékesítése kapcsán az 5%-os adómértéket azon ügyletek tekintetében kell alkalmazni először, amelyek esetében az Áfa tv. 84. § szerint megállapított időpont – azaz a teljesítés időpontja, illetve a fizetendő adó megállapításának időpontja – 2015. január 1-jére vagy azt követő napra esik.

Az adómérték alkalmazása szempontjából meghatározó időpontok a következők:

Az Áfa tv. 84. § (1) bekezdése szerint a fizetendő adó megállapítására a teljesítéskor érvényes adómértéket kell alkalmazni.

A 84. § (2) bekezdés szerint, az (1) bekezdéstől eltérően:

- a) termék Közösségen belüli beszerzése esetében,
- b) előleg fizetése esetében,
- c) a 60. §-ban említett esetekben, valamint
- d) a 64. § (2) és (3) bekezdésében említett esetekben a fizetendő adó megállapításakor érvényes adómértéket kell alkalmazni.

Az Áfa tv. 63. § (1) bekezdése alapján termék Közösségen belüli beszerzése esetében a fizetendő adót az ügylet teljesítését tanúsító számla kibocsátásakor, de legkésőbb a teljesítést követő hónap tizenötödik napján kell megállapítani. [A (2) bekezdés szerint termék Közösségen belüli beszerzése esetében az adófizetésre kötelezettől, ha a teljesítés és a fizetendő adó - (1) bekezdés szerinti - megállapítása között

- a) az Áfa tv-ben szabályozott jogállásában olyan változás következik be, amelynek eredményeként tőle adófizetés nem lenne követelhető, vagy
- b) tartozását ellenérték fejében átvállalják, a fizetendő adót - az (1) bekezdéstől eltérően - a jogállás-változást megelőző napon, illetve a tartozás átvállalásakor kell megállapítani.]

Az előleggel kapcsolatos adófizetési kötelezettség keletkezésére vonatkozó szabályok alapján, az Áfa tv. 59. § (1) bekezdés szerint, termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében, ha a teljesítést megelőzően ellenértékbe beszámítható vagyoni előnyt juttatnak (a továbbiakban: előleg), a fizetendő adót pénz vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz formájában juttatott előleg esetében annak jóváírásakor, kézhezvételekor, egyéb esetben annak megszerzésekor kell megállapítani. Az említett §(2) bekezdése szerint a jóváírt, kézhez vett, megszerzett előleget úgy kell tekinteni, mint amely a fizetendő adó arányos összegét is tartalmazza.

Az Áfa tv. 60. § szerinti adófizetési kötelezettség-keletkezési időpontra vonatkozó szabályozás a jelen adómérték változással érintett termékkör esetében – mivel fordított adózás, és azáltal a vevőnél adómegállapítási kötelezettség nem fordul elő sem belföldi, sem határon átnyúló viszonylatban – nem bír jelentőséggel, ezért ennek ismertetésére jelen tájékoztató részletesen nem tér ki. Az adómentes közösségi értékesítésre vonatkozó szabály (miszerint a 60. § egyéb rendelkezéseitől függetlenül a fizetendő adót a 60. § (1) bekezdés c) pontja szerint, vagyis a teljesítést követő hónap tizenötödik napján kell megállapítani arra a termékértékesítésre is, amely a 89. §-ban meghatározott feltételekkel mentes az adó alól, azzal az eltéréssel, hogy ha az ügylet teljesítését tanúsító számla kibocsátása a teljesítést követő hónap tizenötödik napjához képest hamarabb történik, a fizetendő adót az ügylet teljesítését tanúsító számla kibocsátásakor kell megállapítani [Áfa tv. 60. § (4) bekezdés]) a bevallásban, összesítő nyilatkozatban történő feltüntetés szempontjából bír jelentőséggel, mivel az adómentesség feltételeinek teljesülése esetén az 5 %-os adót sem kell felszámítani.

Az Áfa tv. XIV. fejezetében foglalt, mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyra vonatkozó különös szabályok szerint adózó adóalanyok felvásárlónak történő értékesítéseik során nem alkalmazhatják az élő szarvasmarhára, juhra, kecskére vonatkozó 5%-os adómértéket, hanem kompenzációs felár megtérítési igényüket érvényesítik, mely az Áfa tv. 7. számú melléklete I. részének B pont 1. pontja és a 201. § (2) bekezdés b) pontja alapján 7 %.

A szabályozás alkalmazása néhány példán keresztül

A példákban feltételeztük, hogy az egyes értékesítések során az Áfa tv. 3. számú melléklet I. részének 25-48. pontjaiba tartozó termékek értékesítése történik, valamint, hogy az értékesítő adóalany az általános szabályok szerint adózik [és nem az Áfa tv. XIV. fejezete szerint, a mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanyra vonatkozó különös szabályok alapján (kompenzációs rendszerben) és nem alanyi mentes].

1. Értékesítés

1. a) A teljesítés időpontja 2014. december 30., a fizetési határidő 2015. január 15. Az Áfa tv. 84. §-a szerinti időpont „egyszerű” teljesítés esetén a teljesítés időpontja, vagyis 2014. december 30-a, ezért az alkalmazandó adómérték még 27%.

1. b) A teljesítés időpontja 2015. január 5., fizetési határidő 2015. január 15. Ez esetben a 84. § szerinti időpont már 2015. január 1-jét követő nap, ezért az 5%-os adómérték alkalmazandó.

2. Közösségen belüli adómentes értékesítés

2. a) A teljesítés időpontja 2014. december 10. volt, a számla kiállítása 2015. január 20-án történik. Az Áfa tv. 84. §-a szerinti időpont a fizetendő adó megállapításának időpontja, mely a 60. § (4) bekezdése alapján a konkrét esetben 2015. január 15-e (a teljesítés hónapját követő hó 15. napja, mivel a számla kibocsátásának napja ezt követi). Ekkor az 5%-os kulcs

alkalmazásának lehetősége fennállna, de az Áfa tv. 89. §-a szerinti adómentességre tekintettel – amennyiben annak feltételei teljesülnek – adót felszámítani nem kell.

2. b) Amennyiben utóbb kiderülne például, hogy a termék mégsem hagyta el az országot és nem került át másik tagállamba, vagyis az értékesítés mégis adóköteles, akkor a Közösségen belüli adómentes termékértékesítésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók. Ebből következően, figyelemmel a 84. §-ra, és a tényleges teljesítés 2014. decemberi időpontjára, az adót a 27%-os adókulcs alkalmazásával kellene megállapítani.

3. Elszámolási időszakos – Áfa tv. 58. §-a szerinti – ügylet

Egy vágóhíd folyamatosan szállít fél szarvasmarhákat a vevőjének, egy húsfeldolgozó üzemnek, melyről megállapodásuk alapján havonta, a tárgyhónap utolsó napján számolnak el. Az elszámolt időszakra vonatkozóan megállapított ellenérték megfizetésének esedékessége a tárgyhót követő hó 10. napja.

A 2014. december hónapban történt szállítások elszámolása 2014. december 31-én megtörtént, a fizetés esedékessége 2015. január 10. Tekintettel arra, hogy a 84. § szerinti időpontnak – figyelemmel az 58. § jelenleg hatályos rendelkezéseire is – a fizetés esedékessége minősül, mely 2015. január 10-e, az elszámolt időszakra vonatkozóan az 5%-os adómérték alkalmazandó.

4. Előlegfizetéssel járó ügyletek

Egy adóalany 2015. január 15-én 500.000 forint + áfa értékben kecskéket értékesít. Ezzel összefüggésben 2014. december 15-én 100.000 forint előleget vett át. Tekintettel arra, hogy az előleg után az Áfa tv. 59. §-a alapján a fizetendő adó megállapításának időpontja december 15., amely az Áfa tv. 84. § (2) bekezdés b) pontja szerint 2015. január 1-jét megelőző napra esik, ezért az előlegre vonatkozó adófizetési kötelezettség megállapítása során a 27%-os adómértéket kell figyelembe venni. Tekintettel arra, hogy az átvett, jóváírt előleget a kérdéses esetben úgy kell tekinteni, mint ami a fizetendő adót is tartalmazza (melyből a fizetendő adót a 83. § a) pontja szerinti százaléktéttel, a 21,26 %-kal kell meghatározni), az értékesítő adóalanyának $100.000 \times 0,2126 = 21.260$ forint adót kell a december hónapot tartalmazó adóbevallásban szerepeltetni (az adó nélküli előleg összege 78.740 forint).

A 2015. január 15-ei teljesítési időpontban már az 5 %-os adómérték alkalmazásával kell megállapítani az adó nélküli vételárnak (500.000 Ft) az előleg adó nélküli összegével csökkentett része (78.740 Ft) mint adóalap után fizetendő áfát, ami $500.000 - 78.740 = 421.260 \times 0,05 = 21.063$ forint.

5. Közösségen belüli beszerzés

5. a) Egy magyar adóalany szlovákiai adóalany partnerétől vásárol és hozat be fagyasztott bányákat, mely ügylet a termék magyar vevő telephelyére beérkezéskor, 2014. december 20-án teljesült. Az ügyletről a szlovák partner 2015. január 25-én bocsátott ki számlát. Az Áfa tv. 63. §-a alapján a fizetendő adót – tekintettel a számlakibocsátás említett körülményeire is – az ügylet teljesítését tanúsító számla kibocsátásakor, de legkésőbb a teljesítést követő hó 15. napján kell megállapítani, vagyis az említett esetben 2015. január 15-én (ez az Áfa tv. 84. §-a szerint megállapított időpont). Ebből következően az ügyletre 5 %-os adómérték alkalmazandó.

5. b) Amennyiben az 5. a) pontban vázolt ügylettel kapcsolatban a szlovák partner a számláját már 2014. december 30-án kibocsátja, akkor a fizetendő adót az Áfa tv. 63. § alapján 2014. decemberben kell megállapítani, és az említett közösségi termékbeszerzés után 27 %-os adómérték alkalmazandó.

(Az adott beszerzéssel összefüggésben levonási joggal rendelkező adóalany említett közösségi termékbeszerzése esetén likviditási szempontból nem eredményez különbséget az adómérték változás.)